

హనీయం - సంఖ్య ఐదు

నీ వ్రజల దేవిడిదరులు: వ్రవచనమునందు రేము యొక్క ఉన్తీకరణము మరియు పతనము

Jeff Pippenger
2025-03-05

దనీయేలు గీరంధము అద్భుతమైన వ్రవచనకథనాని ఆవిష్కరిస్తుంది; రెండో అధ్యాయంలోని లోహ వ్రతీమనుండి పదకొండో అధ్యాయంలోని సంకలీష్ట రజసంఘర్షణలవరకు వీన్తరించిన దనీ దర్శనములన్టిటిలో పునరవ్రతన-వీన్తరణ అనే సూత్రం నిరంతరంగా అల్లకొని ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో, ఒక దృఢమైన వ్రతీవదన ఉద్భవీస్తుంది: క్రీ.పూ. 31లో జరిగిన అకొటియం సంగ్రమం, దనీ పరివకంగా క్రీ.పూ. 30లో ఈగువతు పతనముతో, దనీయేలు 11:25, 26 యొక్క కీలక నరవ్రపగా నీలిచి, బహుదేవరధక రేము యొక్క 360 సంవత్సరాల నరవధిపత్య ఆధ్యోదయాని సూచీస్తుంది.

దనీయేలు గీరంధము 11వ అధ్యాయం, క్రీ.పూ 323లో అలెగ్జండరు మహా మరణం అనంతరం సంభవించిన సమ్రజ్యాల ఉద్భవం మరియు పతనంతో వ్రరంభమవుతుంది. అయితే, 14వ వచనానికి వచ్చేసరికి ఒక మార్పు సంభవీస్తుంది. క్రీ.పూ 200 సమీపంలో, బాలరజు వట్టిలెమీ Vస్త్ర హనీయం యుద్ధానికి అంటియోకుసు III (మాగినన్) నీద్ధపడుతున్న నేపథ్యంలో, రేము కీవలం పక్కన నీలిచి చూచువనిగ కక, "నీ వ్రజల దేవిడిదరులు"గ జీకయం చేసుకుంది. హల్లెనిన్టికొ కల్లీలమధ్య ఐగువతు గోధుమ సరఫర భద్రతవై ఆండోళనతో, రేము ద్వితీయ మనీడోనియన్ యుద్ధం (క్రీ.పూ 200-197) సమయంలో తన వ్రభవనాని వ్రదర్శించింది; ఈ విధంగా తన వ్రవచనపరమైన వత్తరకు వేదికను నీద్ధం చేసింది.

యూదులవై రేమా సమ్రజ్యం ఆధిపత్యం

క్రీ.పూ. 63వ సంవత్సరానికి ముందుకు సగితీ, వంపే యరూషలేముమీడికి దండతీ, అతీపరీశుద్ధన్ధలములీనికి వ్రవశించి, 'సుందరదేశము'వై రేమా అధిపత్యానిన్ నీధవించినవపడు, 16వ వచనం నరవ్రుతుంది. ఇక్కడినుండి, 17 నుండి 22వ వచనములు రేమా వ్రముఖుల అనుకరమాని నీరదేశీనతయి: వంపే యొక్క తూర్పు యుద్ధయాత్తరలు; జూలీయన్ నీజరు సధించిన విజయాలు మరియు క్రీ.పూ. 44లో జరిగిన అతనీ హత్య; లూక 2:1లో సూచించబడిన పనను విధింపతే వ్రనీద్ధి చేందిన ఆగన్టన్ నీజరు యొక్క పరీవలన క్రీ.శ. 14లో ముగియుట; మరియు క్రీ.శ. 31లో ట్రీబీరియన్ పరీవలనలో క్రీ.నీతు శీలువవేయబడుట—అవపడు 'నీబంధనవ్రభుమ' వ్రగబడిను. యరూషలేములీని వంపే నుండి క్రీ.శ. 70లో యరూషలేములీని ట్రీటసు వరకు వ్రవచన శరీణి, దేమనీ వ్రజలవై రేము ఆధిపత్యం పరంపరను వీవరీస్తుంది.

దేవలయాని అపవిత్రపరచిన రేమా నీనధిపతీతో ఆరంభమై, దేవలయాని సశనం చేసిన రేమా నీనధిపతీతో ముగినీ ఆ కరమం ఆల్ఫ, ఓమగే యొక్క ముద్దరను తలీయజీస్తుంది. అపవిత్రీకరణతో ఆరంభమై విధవంసంతో ముగినీ ఆ చరీత్తరీఖలీ, తనగూర్చి "ఈ దేవలయాని సశనం చేయుడి; మూడురీజుల్లీ దనీని నీను లేమదును" అని చివవిన వనీ అపవిత్రీకరణయా విధవంసమా కూడ ఉన్తయి. సత్యం హబ్రూ వరణమలలో తొలి,

పదమాడు, చేవరి అకొషరలచేత నిర్రమితవుయ్యున్నది; అలాగే ఐంపెతే ఆరంభవు ట్టటన్తే ముగినే ఆ రేఖలే, మాడు నీలువల మధ్యవనిచే సూచింపబడిన, మధ్యలేని ఒక దోవలయ వీధివంసము సమాకలితవుయ్యున్నది; ఆ మాడు నీలువలు కొరీన్తు నిబంధనను నోధిరపరచుటకై వచ్చిన వరము సరిగ్గ మధ్యలే ఎత్తే నీలిపబడినవి. పదహారవ నుండి ఇరవైరెండవ వచనలు సత్తయము ముద్దరను కలిగిన ఒక వరవచన రేఖను వరతీనిధ్యం చేస్తున్నవి. ఆ వచనలు వరతీనిధ్యం చేసే చరితరల్కొనని ముఖ్యయ వరవచన రేఖలున్నవపటికీ, ఆ రేఖ యొక్క వరధన్య భవవిషయం యూదులవై రోమా యొక్క ఆధిపత్యము.

కూటములు మరియు ఒవ్పందలు

23వ వచనం "మనరవృతం చేసి వీన్తరిన్తుంది" అనే విధంగా, కొరి.పూ. 161-158 కలానికి వేనుదీరిగి, యూడ మక్కబీ నయకత్వంలో యూదులు రేముతో సంధి కుదుర్చుకున్న విషయాని (1 మక్కబీయులు 8) వరన్తవీన్తుంది. ఇది రేము యొక్క విలక్షణమైన సమరజయ నిర్రమాణ వ్యూహాని రేఖాంకితం చేస్తుంది—ఒవ్పందలు మరియు వైతరీ కూటముల ద్వారా జయధిపత్యాని వీన్తరించుట, ఇది తన పూర్వగములనుండి భిన్నమైన పద్ధతి. 24వ వచనం ఈ దశను ముగిస్తూ, రేము "ఒక కలము వరకూ దుర్గములనుండి తన యుక్తులను పూర్వకల్పన చేసెనును" అని పేర్కొంటుంది.

తనతో సంధి చేయబడిన తరువాత అతడు వంచనగా వరవరతించును; ఏలయనగా అతడు ఎదిగి, కెద్దీమంది వరజలతేన బలపడును. అతడు వరంతమునందలి అత్యంత సమృద్ధియైన నోధలములలోకికూడ శంతియుతముగా వరవేశించును; మరియు తన వీతరులు చేయనీడి, వరి వీతరులును చేయనీడి అతడు చేయును; దోవిడి, లాటీ, ధనసంపదలను వరిలో విభజించును; అమను, బలమైన దుర్గములమీద తన యుక్తులను ముందుగానే యేజించును, కెంతకలము వరకును. దనీయేలు 11:23, 24.

కెంతకలము పటు

"against" గా అనువదీంపబడిన పదాని "from" గా అర్ధం చేసుకొనవచ్చును. రోమా తన యుక్తులను "నుండి" నుండి పూర్వమే పన్నుచున్నది. ఆ వచనంలోని "నుండి" అనే పదము, సమరజయపు రజకీయ-సైనిక హృదయమైన రోమా నగరాని, దని వ్యూహాల ఆధరకేంద్రంగా సూచించుచున్నది. "కలము" వరవచనరీధికముగా 360 సంవత్సరములు; ఆకొటియం తరువాత కొరీన్తుపూర్వ 30లో ఐగుప్తు పతనమైనవపటి నుండి ఆది ఐంది, కన్సంటిన్టైన్ రోమాను విడిచి కన్సంటిన్టైన్పల్లెకు వెళ్లిన కొరీన్తుశకం 330లో ముగియును.

25వ మరియు 26వ వచనలు నవయంగా ఆకొటియంపైనే దృష్టి కేంద్రీకరిస్తాయి.

అతడు మహా నేనతో దక్షిణరజునికీ వీరేధముగా తన శక్తిని, ధైర్యమును ఉద్దీపింపజేయును; దక్షిణరజును కూడ అతిగోవప మరియు శక్తిమంతమైన నేనతో యుద్ధమునకు వీరీవంపబడును; అయితే అతడు నీలువలేడు, యేననగా వరు అతనిమీద యుక్తులను పన్నుదురు. అమను, అతని భీజన భగములే పలుపంచుకొనువరే అతనిని సంహరించుదురు, అతని సైన్యము తుడిచివేయబడును; అనేకులు హతులై కూలుదురు. దనీయేలు 11:25, 26.

కొరి.పూ. 31లో, రోమును "ఉత్తర రజు"గా వర్తనీధీత్వం చేసిన ఆకెట్టియన్, "దక్షిణ రజు" అయిన కొల్యోపాతర యొక్క ఈగివ్తు మేద మహాత్తర నవిక సంగ్రహంలో తన సైన్యబలగాలను సమీకరించి దండయాత్ర చేశాడు. ఆంటనీ మరియు కొల్యోపాతరల "అత్యంత గొప్ప మరియు మహాబలమైన సైన్యము" వ్యూహాత్మక "యుక్తులు" (అగ్రివివ యొక్క తంత్రాలు) చేత, అలాగే దీర్ఘాల వలన—ఆంటనీ మిత్రుల పక్షాదోహాలు మరియు యుద్ధమధ్యలో కొల్యోపాతర వనుతిరుగు—తడబాటుకు గురై నిరవీర్యమైంది. కొరి.పూ. 30 నటికి ఈగివ్తు రోము యొక్క ఒక వ్యర్థిన్సుగా మారి, అన్యదేవతాధిక రోము యొక్క ఎటువంటి సవలు లేని పరివాలనకు శిక్షరం చుట్టింది. కొరి.పూ. 30 నుండి 330 వరకు ఉన్న ఈ 360 సంవత్సరాల కలవ్వవధి, రోము తన వ్యర్థమిక బలన్ధనంలో కేంద్రీకృతమై ఉన్న పరమాధికాయంతో సరిపోతుంది; కన్టెంట్లన్ యొక్క మార్పు ఆ బలన్ధనన్ "కూలదీయి" నంతవరకు, దునియలు 8:11 వరవచించినట్లుగా.

అమను, అతడు సైన్యధీపతికి సైతం ఎదిరించి తను ఉన్నతపరచుకొనను; అతని చేత వర్తనీదిన బలీ తీనివేయబడను, ఆయన పరిశుద్ధన్ధలము న్ధలం పడవేయబడను. దునియలు 8:11.

కన్టెంట్లన్ రోము నగరన్ దీగజర్చి కన్టెంట్లన్విల్ నగరన్కి వ్యర్థన్యతనిచ్చినవ్పడు, అతడు రోము నగరంలో, రోము నగరం వర్తనీధీకరించే అధికర వీరన్ వపరిక చర్చి అధిరోహించుటకు వీలుగా, ఒక అధికర శూన్యతను వదిలివేశాడు. ఆ చర్య వ్యర్థకటన గ్రంథము పదమూడు అధ్యాయము రెండవ వచనమును సరవర్చింది.

నేను చూచిన మృగము చీరుతమలెవలె యుండెను; దుని వదములు ఎలుగుబంటి వదములవలె యుండెను, దుని నోరు నెంహముని నోరు వలె యుండెను. ఆ డ్దరగన్ తన శక్తిని, తన నెంహసనమును, గొప్ప అధికరమును దునికి ఇచ్చెను. వ్యర్థకటన గ్రంథము 13:2.

దునియలు 8లో, హబ్బీ భషణీని రెండు వర్వరు పడలు—ఇవి రెండూ "పరిశుద్ధన్ధలం"గా అనువదించబడ్డాయి—దునియలు గ్రంథంలోని పరిశుద్ధన్ధల కథనంలోని భేదన్ నీ ప్షటంగ నిర్దేశితయి. దునియలు గ్రంథం, కొరిన్తు మరియు శతను మధ్యనున్న యుద్ధన్ వీ భేషిక వర్తనీధుల ద్వారా చీత్రికరిన్తూ వర్తనీధ్యం చేన్తుంది. దునియలు గ్రంథ ఆరంభంలో శతనుకు భేషిక వర్తనీధీగ ఉన్న బబుల్ను యరూషలేమును జయిన్తుంది; పదకొండవ అధ్యాయం నలభై ఐదవ వచనంలో యరూషలేము బబుల్నును జయిన్తుంది. యరూషలేము నగరం మరియు బబుల్ను నగరం వర్తనీధ్యం చేసే రజయలు "బలమునకు పరిశుద్ధన్ధలం." బబుల్ను, యరూషలేము నగరలు రెండూ బలమునకు పరిశుద్ధన్ధలం; మరియు వర్తనీ నగరంలోనూ తమ తమ ఆలయాలు ఉన్తయి. వంధీయన్ ఆలయం రోము నగరంలో ఉంది; వ్యర్థచనత్మక కథనంలో దునికి సమాన వ్యర్థరూపంగ యరూషలేములీని ఆలయం నీలున్తుంది. బబుల్ను మరియు రోము నగరం యరూషలేముకు కపట అనుకరణలు.

దునియలు 8లో హబ్బీ భషణీని రెండు పడలు ఈ విధంగ ఉన్తయి: 11వ వచనంలో "miqdash," అక్కడ చీన్కెమ్ము (అన్యమత రోము) కన్టెంట్లన్ కొర్.శ. 330లో రజధనీని తరలించినవ్పడు తన పరిశుద్ధన్ధలము "న్ధలమును" (రోము నగరన్) కూలదీసెను. మరొక పదం 13, 14వ వచనలలో "qodesh," అక్కడ దేమని పరిశుద్ధన్ధలం 2300

దీనముల తరువత శుద్ధీకరణకై నీరీకొవించుచున్నది. ఈ రెండు పదలు పరిశుద్ధన్ధలమనీ అనువదించబడినవ్పటికీ, "miqdash" దేమనీ దుర్గముననియు గనీ అన్యమత దుర్గముననియు గనీ సూచించగలదు; అయితే "qodesh" బైబిలుల్ దేమనీ పరిశుద్ధన్ధలమనీ సూచించుటకీ ఉపయోగించబడింది.

దనీయేలు 11:31ల్, 'బలమునకు పరిశుద్ధన్ధలము' (రేమా నగరం) బర్బరులు మరియు వండళ్లు రేమా నగరమునకు యుద్ధమును రవ్వించగ అపవిత్రపరచబడినది. ఆ వచనముల్నే 'బలములు' 496ల్ కెల్వీనోత్ వర్రంభము, ఒన్ట్రోగేతులు నగరమునుండి బహువకరింపబడిన 538నటికీ వపత్వధీన రేమా సంపూర్ణ ఆధీకయన్ధితికీ చేరిన దక కెననగినవి.

అకటియం నుండి వర్రంభమున వరవచన పరంపర 330కు మించినదక కెననగుతుంది. 30వ వచనంల్నే "కెత్తీయుల నెకలు" జెన్సరికె నయకత్వంల్నే వండలులను సూచీన్తయి; వరు 455ల్ రేమును దేవడి చేసి, వశచీమ రేమునీ వతననీ సంకీతపరిచరు. అనంతరం వపల్ రేము ఉదయించి, 538 నుంచి 1798 వరకు—అంటే 1260 సంవత్సరలు—పరివలించింది; నవోలియన్ జనరల్ బెర్రీయర్ వీయన్ ఆరవవరినీ పట్టకొనీ "మరణంతక గయం" ఇచ్చే దక. బహుద్ధివరధక రేమునీ 360 సంవత్సరలు, కెరీ.పూ. 30 నుండి 330 వరకు, వపల్ రేమునీ 1260 సంవత్సరలకు వర్రీబింబంలా ఉన్తయి; రెండింటి ఆరంభమూ మూడవ అడ్డంకి (ఈజిప్టు, ఆన్ట్రోగేతులు) పడివేయినవ్పడు జరిగింది.

ఆధునిక "ఉత్తర రజు" 40వ వచనంల్ వరత్వయకొషమమతడు. 1989ల్, వపత్వం రేగన్ నయకత్వంల్నే అమరీక సంయుక్త రవ్టరలత్ రహన్యంగ కూటమీ కుదుర్చుకొనీ (రధములు, నెకలు, గుర్రన్వరులుగ సంకీతకరించబడి), నన్తీకత్వం/కమ్యూనీజముగ భవించబడిన "దకొణ రజు" అయిన సోవియట్ సమాఖ్య (USSR)ను కూలదొనీంది. 41వ వచనం వపత్వం "మహిమాన్విత దేశనీ" జయించుటను—వర్రెన్టన్టంట్ అమరీకను కత్తీక అమరీకగ మర్చుటను—తలియజీన్తంది; 42, 43వ వచనలు అయితే ఈగివ్తుచే సూచీంపబడిన ఐకయరజ్జయసమీతి, ఐకయరజ్జయసమీతి (డెరగన్), వట్కన్ (మృగము), మరియు అమరీక సంయుక్త రవ్టరలు (త్వపడు వరవకత్)లత్ కూడిన త్రివిధ కూటమీకీ లీబడుతున్నదనీ నీరదేశించి, ల్కనీ ఆర్మగదొదొనునకు దరితీన్తున్నదనీ తలియజీన్తయి. 45వ వచనం ఈ శకొకీ "ఎవరును త్డొపడనట్లు" అంతమును వరవచీన్తుంది; దనీ గయం 41వ వచనముల్ న్వన్ధపడినవ్పటికీ, దనీ విధి 45వ వచనముచేత ముద్రించబడుతుంది.

కెరీ.పూ. 31ల్నే ఆకటియమ్ 25, 26 వచనల కీందొరబిందుమ; అదీ రేము తన పరిశుద్ధన్ధల దుర్గం నుండి 360 సంవత్సరల వలనను ఆరంభించుటను సూచీన్తుంది. పదనల్గవ వచననీ ఒక హచ్చరీకత్మక గమనీకగ తీసుకునీ, పదహారవ వచనంనుంచి మువ్పై ఒకటవ వచనంల్ వపధీన రేమునకు జరిగీ మర్పవరకు నడిచే అన్యద్ధివరధన రేమునీ వృత్తంతమే, ఆ అన్యద్ధివరధన రేమునీ సంపూర్ణ రేఖ. ఆ రేఖ మూడు భగలుగ విభజించబడింది. పదహారవ వచనం నుండి ఇరవై రెండవ వచనం వరకు, వరచీన ఇశెరయేలువై రేమునీ ఆధిపత్యనీ వివరించే రేఖ. ఇరవై మూడు, ఇరవై నలుగు వచనలు, సంధులు మరియు ఒవ్పందములతోవటు సైనిక శకొకీ అనుసంధనీంచీ జయ సధనల్ రేము వీనియోగించిన సమరజ్జయ నీరమాణ కృతీనీ గుర్రీంపజీన్తయి. ఇరవై నలుగవ వచనం మొదలుకొనీ మువ్పై ఒకటవ వచనంల్నే చీవరీ

వక్రయభగం వరకు, రేము తన్నుతను ఉన్నతపరచుకున్న కలాన్నీ, దనీ వంట వచ్చిన పతనన్నీ వరతీనిధనం చేసే ద్విభగ రేఖగ నీలున్తుంది.

'నీర్ణిత కలము' అనేది 330వ సంవత్సరముల్ మూడు వందల అరవై సంవత్సరముల సమావేశం. ఇరవై ఏడు వచనమునుండి ముప్పై ఒకటవ వచనముల్నే చేవరి వక్రయభగమువరకు గల వర్యము—శాన్యమును కలుగజేసే హాయకర్యముగ వరతీకరించబడిన వపత్వధికరం 538ల్ నీంహసనమువై వరతీవరించబడిన వేళను నీర్దేశించునదీ—మూడు వందల అరవై సంవత్సరముల పరమాధిపత్య కలమనే సందర్భముల్ బహుదేవరధక రేము చరిత్రయే; దీనిని అనంతరం రెండువందల ఎనిమిది సంవత్సరముల కొరమపతనం అనుసరించెను.

కబట్టి ఇరవై నలుగవ వచనంల్నే 'కలము' కొరీ.పూ. 31ల్ ఉత్తరపు రజు అధిపత్యునికి దక్షిణపు రజు చేరికతో ఆరంభమై, 330ల్ ఉత్తరపు రజు తూర్పు, పడమరలుగ విభజింపబడుటతో ముగున్తుంది. 330 నుండి 538 వరకు విగ్రహధక రేము కొరమకొరమంగ విచ్చేసినమమతుంది. విగ్రహధక రేము పతనంల్నే వివిధ దశలకు అనుసంధానమైన భిన్న వరవచనత్మక గుర్తింపుల్, వరవచన విద్యార్థి దేమని వరవచన వక్రయన్నీ గుర్తించుటకు వీలు కల్పించే వరవచనత్మక సంగరలు. దనీయేలు పదకొండవ అధ్యాయం పదనలుగవ వచనము నీర్వరీపుల్, రేము దర్శనన్నీ నీధవిన్తుంది; అలాగు చేయు మార్గలల్ ఒకటి దనీ పతన దేవరనే. ఆ వచనం ఇలా చెప్పచుచున్నదీ, "నీ వరజల దోవిడికరులు కూడ దర్శనన్నీ నీధవింపుటకై తమ్మును ఎత్తుకొందురు; గనీ వరు పడిపోదురు."

కొత్తము నొకలు రేమును దడి చేసినవ్వుడు, తరువత అదీ దక్షిణంపై దడి చేసెను; అయితే అదీ మునుపటివలెను తరవతివలెను కదు, ఏనగ ఇకకడి నుండే రేమీయ అధికర పతనం చేతిరితమమచున్నదీ. వరకటన గొరంధముల్నే ఎనిమిదవ అధ్యాయముల్ గల ఏడు కహళములల్ మొదటి నలుగు కహళములు, చేవరకు 476 నటికి పశ్చిమ రేమును ముగింపుకు చేరిచిన నలుగు వరధన శక్తులను విశేషముగ వరణించును. నీ వరజల దోవిడికరులు తమను తము గొప్పదనపరచుకొని ఆపై పడిపోవనవ్వుడు ఆ దర్శనం నీధవింపబడును. ఆ వరవచన దర్శనం రేము పతనపు రూపరేఖలపై చేతిరికరింపబడినదీ. పశ్చిమ మూర్తిపూజక రేము 330 నుండి 538 వరకూ పతనమొందినది. పవల్ రేము 1798 ల్ పతనమొందినది. ఐదవ, ఆరవ కహళముల చరిత్రల్, తూర్పు రేము 1453 ల్ ఒట్టిమాన్ తుర్కులకు లీబడి పతనమొందినది. ఆ మూడు పతనములు, నీ వరజల దోవిడికరులచేత నీధవింపబడిన ఆ దర్శనంల్నే భగములే.

ఆ వచనం ఇలా చెప్పచుచున్నదీ, "నీ వరజల దోవిడికరులు కూడ దర్శనమును నీధవింపుటకై తమను తము ఉన్నతపరచుకొందురు; గనీ వరు కూలుదురు." కొరీ.పూ. 31 నుండి కొరీ.శ. 330 వరకు అన్యదేవరధక రేము లోకంపై తన అధిపత్యముల్ "తమను తము ఉన్నతపరచుకొనిరి." కొరీ.శ. 330 నుండి 538 వరకు అన్యదేవరధక రేము కొషణించెను—దేమని ఆలయంల్ అనేనుడై తన్నుతనే దేమడనని వరకటించు "వపము మనిషి"కొరకు నీధపరచుటకై. కొరీ.శ. 538 నుండి 1798 వరకు వపత్వధికరం "తమను తము ఉన్నతపరచుకొనిరి," 1798ల్ వరు కూలిరి. కొరీ.పూ. 31 నుండి కొరీ.శ. 330 వరకు పడమటి రేము రేమా సమరజయమునకు తనే కీందరమని "ఉన్నతపరచుకొనినది," కొరీ.శ. 330 నుండి 476 వరకు అదీ కూలిపోయెను. కొరీ.శ. 330ల్ కన్టంటైన్ తూర్పు రేమునకు కీందరముగ కన్టంటైనిపూల్ను "ఉన్నతపరచెను," కొరీ.శ. 1453ల్ తూర్పు రేము

కూలిపోయెను. రోమునకు సంబంధించిన వీవీధి వ్రతీరావల కలములలో వ్రతీడనీకీ రోము ఉన్తపరచుకొను దశయికటి, ఆ తరువత దనీ పతననీ దృశయపరచు దశయికటి కలము; ఏలయనగ, "నీ వ్రజల దోవీడిదరులు కూడ దరశనమును న్ధవించుటకై తమను తము ఉన్తపరచుకొందురు; గనీ వరు కూలుదురు."

హబ్‌రూ భషల్ 'దొంగలు'గ అనువదించబడిన పడన్‌నీ 'భేధకులు'గ అనువదించుట ఉత్తమం; ఎందుకంటే అదీ ఆ మూల ధతుమ యొకక వ్రధనర్ధమైన (భేదించి వ్రవేశించుట లేద వీఘటించుట)కు మరొంత సన్‌నీహితంగ సరిపోతుంది, కీవలం దొంగతననీ సూచించే 'దొంగలు'కన్‌న. ఆ పదం, వన్‌తుమలను దొంగతనంగ అపహరించువరీనే కడు, సరిహద్దులు, ధర్మశన్‌తరలు లేద ఒడంబడికలను వీరిచెదరోగ్‌టువరీనే సూచీన్‌తుంది. బైబిలు వ్రవచనంలో భేధకుడు రోము; అయినవ్‌పటికీ పద్‌నలగవ వచనంలో దనీనీ 'దొంగలు'గ అనువదించరు. దనీయలు గొరంధము రొండవ అధ్యాయంలో రోము ఇనుప రజయము; ఇంక ఏడవ అధ్యాయంలో నలగవ మృగమును కూడ రోముగనే సూచించబడింది.

దీనికి తరువత నను రత్‌రీ దరశనములలో చూచీతినీ; ఇదొగీ, నల్‌గవ మృగము—భయంకరమును భీతీకరమును గలదీ, అత్తయంత బలవంతమైనదీ. దనీకీ గోవ్‌ప ఇనుప పళ్ళెలు ఉండను; అదీ తీనీ, చూరొణము చేనీ, అవశీషమును తన వదములతో తొకొకను. అదీ తనకు ముందున్‌న సమన్‌త మృగములన్‌నీటి కంటే భీనమైనదీ; దనీకీ పదీకొమ్ములు ఉండను. దనీయలు 7:7.

నలగవ మృగము—అదీ రోము—'ఇనుప' పళ్ళెను కలిగియున్‌నదీ; ఎందుకనగ దొవీతీయ అధ్యాయములో ఇనుపముగ వ్రతీనీధీకరింపబడిన అదీ నలగవ రజయము అదీ. ఏడవ వచనములో రోము యొకక నలగవ మృగము 'చీన్‌నభీన్‌నము చేయును', మరియు అదీ చీన్‌నభీన్‌నము చేయునవ్‌పడు అదీ 'అవశీషమును తన కల్‌లతో తొకొకను'. రోము యొకక మృగము ఇనుప రజయమే; చీన్‌నభీన్‌నము చేయుటయు అవశీషమును తొకొకకుటయు అనే లకొషణములు వీడన చరయను వ్రతీనీధీకరించుచున్‌నవి. వ్రచీన ఇశొరయలువై కలిగించబడిన వీడనము ఒక 'చీఫ్‌నము'యే.

అంతకక, ఈ శపములన్‌నీయు నీ మదీకీ వచచీ, నీన్‌ను వొంబడించి, నీన్‌ను చేరీ, నీమ నశనమగు వరకు నీమద నుండును; ఎందుకనగ నీ దేమడగు యోవోవ న్‌వరమును నీమ అలకొంపక, ఆయన నీకు ఆజ్‌ఇవించిన ఆయన ఆజ్‌ఇలనును కట్టడులనును గ్గొకనలేదు. అవీ సూచనకును ఆశొచరొయకరొయమునకును నీమదను నీ సంతనము మదను యుగయుగములకు నుండును. సమన్‌త వీషయముల సమ్మద్‌ధీలేను సంతోషముతోను హృదయనందముతోను నీ దేమడగు యోవోవను నీమ నేవొంపలేదు గనుక, కబట్టి యోవోవ నీ మదీకీ పంపు నీ శత్‌రుమలకు నీమ ఆకలిలేను దవ్‌వికలేను నగనత్‌వంలేను సమన్‌త వీషయముల కొరతలేను నేవచేయుదుమ; అతడు నీ మడమద ఇనుప కడిను మోపును, నీన్‌ను నశనము చేయువరకు. యోవోవ భూమీ అంత్యదీగంతమునుండి దూరంగ ఒక జనమును, గద్దె ఎగురుటలటి వేగముతో వచచు జనమును, నీమ అరొధంచేసుకీలేనీ భష కలిగిన జనమును, నీ మదీకీ రవ్వించును; కరిన ముఖముగల జనమును, వరు వ్రద్‌ధునీనీగొరవింపరు, యువకునీకీ కృప చూపరు. దొవీతీయోపదేశకండము 28:45-50.

వ్రచీన ఇశొరయలు చేసిన వీదొరొహముచేత వరీమదీకీ వచచీన శపములు, "ఒక సూచకము మరియు అదొభుతము, మరియు యుగయుగములకు నీ సంతనమద" యై యున్‌నవి. ఆ

శపము వరిమీదకి "కఠినముఖము గల జాతి" చేత రవ్వపంపబడవలసి యుండెను. ఏడవ అధ్యాయములో "చూరణపరచి అవశిష్యమును తొరొకకు చున్నది" యని చెప్పబడిన ఇనుపపళ్ళెలుగల మృగము, అలెగొండరు రజయ విభజననుండి ఉద్భవించిన నల్గవ రజయము. మరియు ద్వితీయోపదేశకండములో మోషే చెప్పినట్లుగా, ఆ రజయము వరచిన ఇశ్రాయేలు గొరహొంపలేని భషను పలికిన జాతియే. దనీయేలు ఎనిమిదవ అధ్యాయములోని రోము రజయము కఠినముఖముగల జాతియై, భిన్న భషను పలికిన జాతియై యున్నది.

అది విరుగబడినదై, దని న్ధనమునకు నలుగు లేచినందున, ఆ జనములేనుండి నలుగు రజయములు లేచును, గని అవి అతని బలమంతటివి కవు. వరి రజయకలమున అంత్యకలమందు, దోషులు పరిహారణమగినవ్వుడు, కఠోర ముఖముగలవడును, గూఢరీధ వక్యములను గొరహొంచువడును గల రజు లేచును. దనీయేలు 8:22, 23.

"నీ వరజలను దీచుకొనువారు (విఘాతకులు)" దర్శనమును న్ధిరపరచుదురు; తమ్మును తము ఉన్నతపరచుకొనుదురు, మరియు పతనమగుదురు. నలుగవ ఇనుప రజయం బహుద్వివరధనగల రోము; తమ్మును తము ఉన్నతపరచుకొనినవ్వుడు అది సర్వోన్నతధికరముతో పరివలించింది, అయితే దని అంతిమ పతనం దర్శనమును న్ధిరపరచు వరవచనాత్మక లక్షణమై యెను. వారు విఘాతకులు; ఎందుకనగా వారు హొంసచేత దేమని వరజలను తొకొకి దిగదొరించుదురు.

మేము ఈ అధ్యాయమునని తదుపరి వ్యాసంలేకొనసగిన్తము.